

**HARRANLI
OLMAK YETMEZ
SENDİKALI OL!**

**Emeğin ve
onurun için
sendikanda
örgütlen!**

Örgütlenme Sekreteri

Yunus Özgür: 0534 636 84 13

Örgütlenme Sekreteri

Deniz Gider: 0539 457 44 57

İNŞAAT İŞÇİLERİ SENDİKASI

2014

“Bu broşür Avrupa Birliği Sivil Düşün Programı kapsamında Avrupa Birliği desteği ile hazırlanmıştır. İçeriğin sorumluluğu tamamıyla İnşaat İşçileri Sendikası'na aittir ve AB'nin görüşlerini yansıtmamaktadır.”

Avrupa
Birliği
**sivil
düşün**

İnşaat İşçisi Köle Değildir! İnşaat İşçisinin Yasal Hakları Var!

(4857 sayılı İş Yasası 83. madde)

İnşaat işçisi arkadaş;

İşçi, işyerinde sağlığını ve güvenliğini tehdit eden yakın, acil ve hayati bir tehlike ortaya çıkmışsa, işçi, alınması gereken önlemler alınıncaya kadar çalışmaktan kaçınabilir. İşçinin

çalışmadığı bu dönemde ücret

diğer hakları saklıdır. Yani,

bu sürelerde

işçinin

ücreti

ve

ve diğer

hakları ödenir.

Örgütlenme Sekreteri

Yunus Özgür: 0534 636 84 13

Örgütlenme Sekreteri

Deniz Gider: 0539 457 44 57

“Bu broşür Avrupa Birliği Sivil Düşün Programı kapsamında Avrupa Birliği desteği ile hazırlanmıştır. İçeriğin sorumluluğu tamamıyla İnşaat İşçileri Sendikası'na aittir ve AB'nin görüşlerini yansıtmamaktadır.”

Avrupa
Birliği

**sivil
düşün**

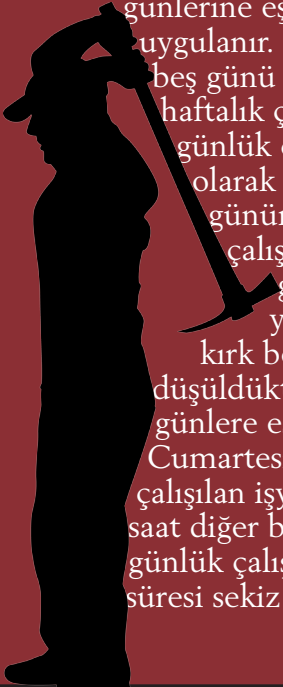

8 saat çalışma, 8 saat dinlenme, 8 saat canımız ne isterse!

(4857 sayılı İş Yasası 63. madde)

İnşaat işçisi arkadaş;

“Çalışma süresi haftada en çok kırk beş (45) saattir. Haftalık kırk beş saatlik bu çalışma süresi, işyerlerinde haftanın çalışılan günlerine eşit şekilde bölünerek uygulanır. Örneğin; işyerinde haftanın beş günü çalışılıyorsa, kırk beş saatlik haftalık çalışma süresi beşe bölünerek günlük çalışma süresi dokuz saat olarak belirlenir. Haftanın bir gününde işyerinde kısmen çalışılıyorsa; örneğin cumartesi günü beş saatlik bir çalışma yapılıyorsa bu süre haftalık kırk beş saatlik çalışma süresinden düşüldükten sonra kalan süre diğer günlere eşit olarak dağıtılır. Cumartesi günü beş saat çalışılan işyerinde, kalan kırk saat diğer beş güne dağıtılarak, günlük çalışma süresi sekiz saat olarak

belirlenir.”

Daha doğru bir ifadeyle, işçi günde 8 saat çalıştırılır ve bunun dışındaki fazla çalışma çift mesai olarak yazılır. Cumartesi günleri ise öğlen 13:00’a kadar çalışılır. Eğer patron işçiyi 13:00’dan sonrada çalıştırmak isterse çalışılan süre mesai olarak yazılır.

Örgütlenme Sekreteri

Yunus Özgür: 0534 636 84 13

Örgütlenme Sekreteri

Deniz Gider: 0539 457 44 57

İNŞAAT İŞÇİLERİ SENDİKASI

2014

“Bu broşür Avrupa Birliği Sivil Düşün Programı kapsamında Avrupa Birliği desteği ile hazırlanmıştır. İçeriğin sorumluluğu tamamıyla İnşaat İşçileri Sendikası'na aittir ve AB'nin görüşlerini yansıtmamaktadır.”

AVRUPA
BİRLİĞİ
**sivil
düşün**

İnşaat işçisi neden sendikalı olmalı?

İnşaat işçisi arkadaş;

- * İnsanca çalışmak ve yaşamak için,
- * Maaşların gününde ve eksiksiz ödenmesi için,
- * İnsana yakışır barınma koşulları için,
- * Yemeklerin insana yakışır

çin,

- * Uzun ve kurlsız çalışmamak için,
  - * Düşük ücretle köle gibi çalışmamak için,
- Kısacası; onurlu bir işçi olarak haklarını almak için sendikana üye ol.

çıkması

Örgütlenme Sekreteri

Yunus Özgür: 0534 636 84 13

Örgütlenme Sekreteri

Deniz Gider: 0539 457 44 57

İNŞAAT İŞÇİLERİ SENDİKASI

2014

“Bu broşür Avrupa Birliği Sivil Düşün Programı kapsamında Avrupa Birliği desteği ile hazırlanmıştır. İçeriğin sorumluluğu tamamıyla İnşaat İşçileri Sendikası'na aittir ve AB'nin görüşlerini yansıtmamaktadır.”

Avrupa
Birliği
**sivil
düşün**

Patronlar neden işçilerin sendikalı olmasını istemezler?

İnşaat işçisi arkadaş

* Çünkü, işçi sendikalı olunca sorunlarını çözmek için diğer işçi arkadaşlarıyla birlikte hareket eder.

* Çünkü, işçi sendikalı olunca çalışma yaşamındaki haklarını öğrenir ve bunu patrone ister.

* Çünkü, işçi sendikalı olunca patron tarafından kolayca kandırılmaz.

* Çünkü işçi sendikalı olunca işyerinde çeşitli konularda söz sahibi olur. Sendikalı olmaları sayesinde işçiler işyerinde ezik, başları önde olmak yerine, işyeri hakkında söyleyecek sözleri olan, işyerinde olup bitene müdahale edebilen saygın birer işçi olurlar.

Örgütlenme Sekreteri

Yunus Özgür: 0534 636 84 13

Örgütlenme Sekreteri

Deniz Gider: 0539 457 44 57

İNŞAAT İŞÇİLERİ SENDİKASI

2014

“Bu broşür Avrupa Birliği Sivil Düşün Programı kapsamında Avrupa Birliği desteği ile hazırlanmıştır. İçeriğin sorumluluğu tamamıyla İnşaat İşçileri Sendikası'na aittir ve AB'nin görüşlerini yansıtmamaktadır.”

Avrupa Birliği

sivil
düşün

Ücreti zamanında ödenmeyen işçinin hakları nelerdir?

(4857 sayılı İş Yasası 34. Madde)

İnşaat işçisi arkadaş;

Ücreti ödeme gününden itibaren 20 gün içinde zorlayıcı bir neden (yani deprem, yangın, sel felaketi, işyerinin sürekli kapatılması gibi bir neden) dışında ücreti ödenmeyen işçi çalışmaktan kaçınabilir.

Buradaki 20 gün iş günü olarak hesap edilmez.

İşyerinde çalışılmayan tatil günleri de hesaba katılır.

Örneğin; ücretlerin her ayın 5'inde ödendiği bir

işyerinde işçi, ayın 26'sından, yani 21. günden

başlayarak ücreti ödenmemeye devam edildiği sürece

iş bırakma hakkını kullanabilir. Bu hakkı kullanan

işçilerin son derece dikkatli davranmaları ve işverene

sözleşmeyi feshetme hakkını verecek davranışlardan

kaçınmaları gerekir. Örneğin; iş bıraktıkları süreler

içinde de işyerini gelerek mesai saatleri boyunca

çalışılmaksızın işyerinde yani şantiye sahası içerisinde

bulunmaları yerinde olacaktır. Bu durum hem

işverene daha fazla basınç yapacaktır hem de sahada

çalışan işçileri etkileyerek onlara da yol gösterecektir.

Bunun dışında, iş bırakma hakkını kullanan işçilerin,

kendilerine yöneltilebilecek gerçek dışı iddialara karşı

iş bırakma süresince hep bir arada ve birbirlerinin

tanıklığında olmaları son derece önemlidir.

Ücreti ödenmeyen işçiler iş bırakmaları, çalışmaktan

kaçınımları halinde işten çıkarılamaz. İş bırakan işçilerin yerine yeni işçi alınamaz ve bu işler başkalarına yaptırılmaz.

İşçi arkadaşlar; ücretlerin zamanında ödenmemesi sorunu yaşadığınızda sendikanızı arayın ve bu soruna birlikte çözüm bulalım.

Örgütlenme Sekreteri

Yunus Özgür: 0534 636 84 13

Örgütlenme Sekreteri

Deniz Gider: 0539 457 44 57

İNŞAAT İŞÇİLERİ SENDİKASI

2014

“Bu broşür Avrupa Birliği Sivil Düşün Programı kapsamında Avrupa Birliği desteği ile hazırlanmıştır. İçeriğin sorumluluğu tamamıyla İnşaat İşçileri Sendikası'na aittir ve AB'nin görüşlerini yansıtmamaktadır.”

Avrupa
Birliği **sivil
düşün**

İş kazaları kader değildir!

İnşaat işçisi arkadaş; “İş kazası” geçiren işçiler sigortasız çalıştırılıyor olsalar bile Sosyal Sigortalar Kurumu’na (SGK) başvuru yaparak kurumun “iş kazası” durumunda sağladığı hizmetlerden yararlanabilirler. İşverenlerin işçilerinin geçirdiği “iş kazaları”nı savcılık, jandarma veya karakola derhal haber vermeleri zorunludur. İşverenin bu bildirimini yapmadığı biliniyorsa bildirim yapılmasını işçiler sağlamalıdır. Hastaneye gidildiğinde olayın “iş kazası” olduğunun özellikle belirtilmesi ve hastane kayıtlarına “iş kazası” olarak geçmesi sağlanmalıdır. İşverenin, gerçekleşen olayı “kaza”dan sonraki iki gün içinde SGK Bölge Müdürlüğü’ne bildirme zorunluluğu da bulunmaktadır. İşverenin bu yükümlülüğünü yerine getirmemesi olasılığına karşı işçinin veya yakınlarının durumu hemen Bölge Çalışma Müdürlüğü ve SGK Bölge Müdürlüğü’ne bildirmesi yerinde olacaktır. SGK Bölge Müdürlüğü ve Bölge Çalışma Müdürlüğü müfettişleri olay yerinde inceleme yaparak olayın “iş kazası” niteliği taşıyıp taşımadığını ve olaydaki kusur oranlarını tespit etmektedir. İnceleme sırasında mümkünse işçinin olay yerinde olması ve “kaza”yı

gören diğ er işçilerin ayrıntılı olarak olayı anlatması sağlanmalıdır. “İş kazası” gerçekleştiğinde özel hastaneler yerine öncelikle devlet hastanelerine (özellikle de SGK hastanelerinden birine) gidilmesi işçi açısından daha uygun olacaktır. Özel hastane tedavi bedellerini SGK’nın ödemesinde zaman zaman güçlükler çıkmakta ve işçiler bu nedenle zor durumda kalabilmektedir. “İş kazası” geçiren işçiler tedavi süresince SGK madde 39’dan geçici iş göremezlik ödeneği alırlar. İşveren bu süre içinde işçiyi işten çıkaramaz. Ancak yasaya göre işveren, tedavi süresinin ihbar süresini altı hafta geçmesi durumunda, kıdem tazminatı ve diğ er haklarını ödeyerek işçiyi işten çıkarabilir.

Örgütlenme Sekreteri

Yunus Özgür: 0534 636 84 13

Örgütlenme Sekreteri

Deniz Gider: 0539 457 44 57

“Bu broşür Avrupa Birliği Sivil Düşün Programı kapsamında Avrupa Birliği desteği ile hazırlanmıştır. İçeriğ in sorumluluğ u tamamıyla İnşaat İşçileri Sendikası'na aittir ve AB'nin görüşlerini yansıtmamaktadır.”

Avrupa
Birliği

**sivil
düşün**

Asgari geçim indirimi (AGİ) işçinin temel haklarından biridir

İnşaat işçisi arkadaş;

AGİ bir işçinin medeni haline göre, çocuğu varsa, ocuk sayısına göre farklılık gösterir. Bir işçinin kendisi ile beraber bakmakla yükümlü olduğu kişiler için verilen indirimdir. 16 yaşından sonra sigortalı çalışanların, asgari geçimini sağlayacak bölümün hesaplanıp, toplam gelirden çıkarılması ile vergiden muaf bırakılmasıdır.

2007 yılına kadar, çalışanlar yıllık alışverişlerinden elde ettikleri fatura ve fişleri biriktirip iş yerlerine teslim ederek vergi iadesi alıyorlardı. 2007 yılından sonra bu uygulama yerini AGİ'ye bıraktı. İşverenler belirlenen AGİ tutarını çalışana net ücret üstünden ek olarak ödeme yapmak zorundadırlar. Ayrıca işverenler, AGİ tutarını vergiden düşüyorlar.

Kısacası, AGİ işçinin temel haklarından biridir. Eğer ki, işveren işçinin AGİ hakkını vermiyorsa, bu açıkça işçinin cebinden parasını alıyor anlamına gelir.

Örgütlenme Sekreteri

Yunus Özgür: 0534 636 84 13

Örgütlenme Sekreteri

Deniz Gider: 0539 457 44 57

İNŞAAT İŞÇİLERİ SENDİKASI

2014

“Bu broşür Avrupa Birliği Sivil Düşün Programı kapsamında Avrupa Birliği desteği ile hazırlanmıştır. İçeriğin sorumluluğu tamamıyla İnşaat İşçileri Sendikası'na aittir ve AB'nin görüşlerini yansıtmamaktadır.”

Avrupa
Birliği

**sivil
düşün**

İşçi haklarında ana firmanın sorumluluğu

İnşaat işçisi arkadaş;

Ana firma-taşeron ilişkisinin bulunduğu ve işçinin sadece ana firmanın işinde çalıştırıldığı hâllerde iş kanununda belirtilen özel durumlar dışında, İşçinin ana firmayla sözleşmesi bulunmasa bile, taşeron çalışanı olarak ana firmanın işini yaparken doğan ve alamadığı ücret alacaklarından ana firma da sorumludur.

Ana firma, ödenmeyen ücret alacakları için “ben sorumlu değilim”, “önce taşeronu başvurun” diyemez.

Ana firma ile taşeron, işçi alacaklarında ana firmanın sorumlu olmayacağına dair anlaşmada bulunamazlar, bulunsalar bile işçiyi bağlamaz.

Taşeron işçisinin kendi bünyesinde çalışırken ihbar sürelerine uyulmadan işten çıkartılması durumunda, ana firma, işçinin kendi bünyesinde çalıştığı süre oranında taşeron firmayla beraber ihbar tazminatından sorumludur.

Taşeron işçisinin bir seneden fazla çalıştırılıp işine son verilmesi durumunda, ana firma, çalıştırdığı süre oranında kıdem tazminatından sorumludur.

Ana firma, taşeron işçinin “iş kazası” sonucunda uğradığı zarardan taşeron firmayla beraber sorumludur.

Bünyesinde bir seneden fazla çalıştırdığı işçinin çıkartılması durumunda ana firma, ücretli izin alacaklarından taşeron firmayla beraber sorumlu olacaktır.

Örgütlenme Sekreteri

Yunus Özgür: 0534 636 84 13

Örgütlenme Sekreteri

Deniz Gider: 0539 457 44 57

İNŞAAT İŞÇİLERİ SENDİKASI

2014

“Bu broşür Avrupa Birliği Sivil Düşün Programı kapsamında Avrupa Birliği desteği ile hazırlanmıştır. İçeriğin sorumluluğu tamamıyla İnşaat İşçileri Sendikası'na aittir ve AB'nin görüşlerini yansıtmamaktadır.”

Avrupa Birliği
sivil düşün

İbraname nedir?

İnşaat işçisi arkadaş;

Sözleşme sona erdiğinde işverenlerin işçilere tüm alacaklarını (ücret, fazla mesai ücreti, yıllık ücretli izin alacağı, ihbar ve kıdem tazminatı gibi) aldıklarına ve başka bir alacaklarının kalmadığına ilişkin olarak imzalattıkları belgeye **ibraname** denir. İşverenin elinde işçinin imzaladığı geçerli bir ibraname varsa, işçi ibranamede yer alan haklar bakımından işverenin hiçbir borcu kalmadığını kabul etmiş sayılır.

İşçiye zorla, baskı yapılarak ve hileyle imzalatılan ibranameler geçersizdir. Ayrıca ibraname, normal olarak sözleşme bitiminde istenir. Bu nedenle işçiden, işe girerken veya çalıştığı sırada peşinen alınan ibranameler geçersizdir. **Ancak ibranamelerin fesihten önce alındığını ya da baskı veya hileyle imzalatıldığını ispat etmek işçiye düştüğü ve çoğu kez ispatlanamadığı için bu tür ibranameleri imzalamaktan kaçınılmalıdır.**

İşe girişte veya çalıştığı sırada kendisinden ibraname alınmış olan işçiler, özellikle işyerinde bu yönde yaygın bir uygulama varsa, durumu Bölge Çalışma Müdürlüğü'ne bildirebilir. Bu başvuru ileride iddialarını ispat etmelerini bir ölçüde kolaylaştırabilir. İşten çıkarılan işçilere örneğin, "alacaklarını şu kadar hesapladık, şu kâğıdı imzala da ödeyelim" biçiminde imzalatılmaya çalışılan belgeler genellikle **ibraname niteliğindedir**. Belge, "ücret, fazla mesai ücreti ve kıdem tazminatı **alacakları ödenmiştir**" biçiminde genel ifadelerle düzenlenmişse imzalamaktan kaçının ve

her bir alacak kalemi için ya da toplam olarak ödenen miktarların belirtilmesini isteyin.

Ödenecek alacakların doğru hesaplandığından emin olun. Gerekirse ve mümkünse zaman isteyin ve hesabı bir de siz yapın/yaptırın.

Eksik hesap yapılmışsa öncelikle bunun düzeltilmesini isteyin. Düzeltilmediği ya da miktar belirtilmediği hâllerde ihtiyaç nedeniyle ödemeyi almak zorunda kalırsanız, kalan haklarınızdan feragat etmiş (vazgeçmiş) sayılmamak için, imzalamadan önce ibraname üzerine “fazlaya ilişkin haklarım saklı kalmak kaydıyla” ya da “fazlaya ilişkin haklarımı saklı tutarım” yazın. Ayrıca aldığınız miktarı da ibraname üzerine açıkça belirtin.

Örgütlenme Sekreteri

Yunus Özgür: 0534 636 84 13

Örgütlenme Sekreteri

Deniz Gider: 0539 457 44 57

“Bu broşür Avrupa Birliği Sivil Düşün Programı kapsamında Avrupa Birliği desteği ile hazırlanmıştır. İçeriğin sorumluluğu tamamıyla İnşaat İşçileri Sendikası'na aittir ve AB'nin görüşlerini yansıtmamaktadır.”

Avrupa
Birliği **sivil
düşün**

